

Községi dobszó

Hegyközcsatár, község hírlapja 2011. V. Évf. 2. szám

KÖZSÉGFEJLESZTÉSI MEGVALÓSÍTÁSOK ÉS TERVEK

Amiről nagy örömmel számolt be a polgármester – amit már rég várnak a csatáriak, hogy megvalósuljon a jelenlegi óvoda épületének további bővítése, mely lehetőséget ad arra, hogy napközis óvoda működjön a településen.

Ami a tavalyi községfejlesztési megvalósításokat illeti, a polgármester úgy vélekedett, hogy minden nehézség, krízis ellenére, amit elértek az elfogadható. Több olyan munkálat is van, melyet a tavaly elkezdtek, de nem tudták befejezni és ezeket az idén folytatják, köztük említette a Sport Komplexum építését, mely több létesítményt is magába foglal a 300 helyet biztosító lelátóval.

Ez Tótteleken lesz felépítve ott találtak megfelelő helyet, no meg területet, hiszen másfél hektárra volt szükség a komplexum felépítésére, a létesítmény kormány pénzből valósul meg, közölte Vitályos Barna.

A HEGYKÖZCSATÁRI ÓVODA BŐVÍTETT RÉSEZE.

BOLDOGAN VETTÉK BIRTOKUKBA A KISCSOPORTOSOK AZ ÓVODA ÚJ ÉPÜLETÉT, AMELY OTT JÁRTUNKKOR MÉG NEM A TELJES FELSZERELTSÉGGEL MŰKÖDÖTT.

KÉPÜNK A HEGYKÖZCSATÁRI ÓVODÁBAN KÉSZÜLT, A NAGYCSOPORTOSOK ORBÁN ADÉL ÓVÓNŐVEL

Napközis óvoda

Amiről nagy örömmel számolt be a polgármester – amit már rég várnak a csatáriak, hogy megvalósuljon a jelenlegi óvoda épületének további bővítése, mely lehetőséget ad arra, hogy napközis óvoda működjön a településen. Később meglátogattuk a létesítményt, az utolsó simításokat kell az építőknek elvégezniük, és a helyiségek néhány hét alatt elkészülhetnek, közölte az előljáró. Ha már az oviban jártunk a kis- és a nagycsoportos gyerekeket is felkerestük. Szépen berendezett termek, pedánsan öltözött apróságok, akik nagy szeretettel köszöntötték a belépő vendégeket, néhány percre félbeszakítva a napi foglalkozást. A nagyok néhány találós kérdést is feltettek – előtte tanultak minderről –, nem minden kérdésre tudtuk/tudtam a feleletet.

Majd kérésemre mindkét csapat ovisai, egy fotó erejéig „megálltak”, így készülhetett a gyerekekről néhány fotó. Itt még érdemes megjegyezni, hogy a termekben kellemes hőmérséklet „uralkodott” mindezt a saját fűtési rendszerük kialakításával sikerült megvalósítani.

Ivóvízhálózat

Még a hivatalban arról is beszéltünk, hogy az idén biztosan befejeződik Tóttelek, Sítér és Sítervölgye falvak vezetékes ivóvízhálózatának megvalósítása, a községközpontban mindez már teljes mértékben elkészült. „A vezetékek mind a három településen le vannak fektetve, a kutak ki vannak fúrva, a tartályok kiépítése és a többi szükséges ilyen jellegű munkálatok elvégzését kell megcsinálni, mely biztosítja a zavartalan ivóvízellátást a három faluban. Szükséges volna még 15 milliárd régi lejre, melyet biztosan meg fogunk kapni ezekre, de addig is a kivitelező cég tovább folytatja az elkezdett munkálatokat” – jelentette ki Vitályos Barna.

Azt negatívan említette, hogy nem sikerült a kormány által biztosított és 322-es számú rendeletként ismert Európai Unió pályázatát elnyerni, de nem csüggednek el, hiszen hamarosan újabb pályázatot írnak ki és akkor már ők is nyerők lesznek, jegyezte meg az előljáró. Külön pályázatot adtak le a Környezetvédelmi Minisztériumhoz, mellyel a csatornahálózat kialakítását szeretnék megvalósítani, a derítőállomást saját jövedelmükből valósítják meg. De tervben van egy Öregek Otthona, valamint két szolgálati lakás építése is.

A regionális vízszolgáltatás fejlesztéséről az volt a véleménye, hogy: „benne sem jó lenni, de ki sem szabad belőle maradni”. Egyébként is ők csak működtetik a vízszolgáltatást, legalább öt évre van szükség, hogy az ivóvizet is ők szállítsák, mondta Vitályos Barna.

Útfejlesztési munkálatok

Az előljáró szólt mindazokról az útfejlesztési munkálatokról melyeket az utóbbi években végeztek el. Megemlítve a Hegyközcstár–Hegyközkovácsi közötti út tavalyi átadását, melyet „kimondottan a Bihar megyei Tanács RMDSZ-es frakciójának köszönhetően valósítottak meg. Amikor építettük sok helybeli lakos azt hitte ezen az úton bonyolódik le majd a teherforgalom. Nos, eltelt az idő amióta átadtuk, s mindez nem így történt. A közeljövőben aszfaltot kap az az út, mely összeköti Sítert Szalárddal, itt is sokan attól félnek, ide terelik a teherforgalmat. Mindenkit biztosítok, hogy ez nem fog megtörténni; de ha elkészül a Bors–Brassó közötti autópálya, ezen az úton tudjuk majd az autópályát megközelíteni” – mondta Vitályos Barna polgármester. Autóba ülve Sítervölgyig mentünk el, majd az épülő Szalárd felé vezető utat is felkerestük, s megtekintettük a tavaly átadott temetőkápolnát.

Nyílászárógyár

Távolban láthattuk azt a raktárépületet, melyet egy angol beruházó épített Sítér közelébe, de megtekintettük az ugyancsak most épülő termopán nyílászárógyárat, ahol most erőgépek dolgoztak – több tíz ember-nek biztosítva ott munkát. Ami kellemes meglepetés volt számomra, hogy nagy földterületeken végeztek el őszi szántást; az előljáró arról tájékoztatót, hogy egy magyarországi és egy bihari mezőgazdasági cég bérelt ki nagy földterületet és ezzel a csatári határ is másképp fog kinézni a jövőben, a mezőgazdasági területek nagy része meg lesz munkálva. Arról is beszélgettünk útközben, hogy megalakult a Metropolisz Erdőgazdálkodási Társulás, melynek központja a tótteleki erdészházban kap helyet. <http://epaper.biharinaplo.ro/> -

DÉRER FERENC

Fontos információk a magyar állampolgárság megadásáról

Módosultak az egyszerűsített honosításhoz - azaz a január 1-jétől egyszerűbben megszerezhető kettős állampolgárság megadásához - szükséges részletszabályozások.

Az erről szóló kormányrendelet a legfrissebb Magyar Közlönyben jelent meg. A szabályozás olyan technikai elemekről szól, mint a névmagyarosítás vagy az állampolgársági eskü, szabályozza a fogadalomtétellel kapcsolatos eljárásokat. A kormányrendelet szerint amennyiben az állampolgárságot kérelmező magyarosítja a nevét is, akkor a névmódosítási kérelemhez csatolni kell a kérelmező vagy felmenője egykori családi nevét tartalmazó állami, anyakönyvi hatóság által kiállított anyakönyvi kivonatát, vagy más, hiteles okmányt, amelyet magyar hatóság állított ki állami anyakönyvi bejegyzés alapján.

A lakcímnnyilvántartásról szóló korábbi kormányrendelet egyik módosítása szerint a honosított polgár adatainak helyesbítéséről, törléséről, személyi igazolványa és lakcímkártyája kiadásáról, visszavonásáról a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal értesítése alapján születhet központi döntés.

A honosított polgár akkor kapja meg az igazolványait, mikor a polgármester vagy a külképviselet vezetője előtt leteszi az állampolgársági esküt vagy fogadalmat. Ugyanekkor bevonják a korábban mint külföldinek kiadott magyar hatósági igazolványát. Az új igazolványt a polgármesternek küldik ki, ha az eskütétel helye a külképviselet, akkor a lakóhely szerint illetékes körzetközponti jegyzőnek küldik el.

Iratok a honosításhoz

A honosítási kérelem dokumentációjának tartalmaznia kell az állampolgársági kérelmet, az adatlapot a honosított, visszahonosított személyek külföldön történt születésének magyarországi anyakönyvezéséhez, továbbá az adatlapot a honosított, visszahonosított személyek külföldön történt házasságának magyarországi anyakönyvezéséhez. A felsorolt és kitöltött űrlapokat a magyarországi anyakönyvvezető előtt kell aláírni. A dossziének tartalmaznia kell továbbá a születési anyakönyvi kivonat fénymásolatát és fordítását.

Ennek a dokumentumnak az eredetijét nem kell leadni, csak be kell mutatni a magyarországi anyakönyvi hivatalban. Kellenek továbbá a családi állapotot igazoló okiratok (házassági anyakönyvi kivonat, válást igazoló dokumentum stb. Az eredetit be kell mutatni az anyakönyvvezetőnek, a fénymásolatot és a fordítást le kell adni); saját vagy felmenő egykori magyar állampolgárságát igazoló dokumentumok: a felmenők születési anyakönyvi kivonatai, de lehet egyházi igazolás vagy régi magyar okirat, illetőségi bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, katonakönyv stb. személyigazoló okmányokat csak fel kell mutatni, nem kell leadni azokat.

Megjegyzések:

A magyar állampolgárság igazolásánál fontos, hogy a családi kapcsolat, azaz a leszármazás végig követhető legyen – tehát, ha anyai ágon igazolják, szükségesek a házasságlevelek, névváltoztatást igazoló okiratok is. Ha apai ágon vezetik le a leszármazást, általában – ha nem történt névváltozás – a születési anyakönyvi kivonatok is elégségesek. Az eredetit be kell mutatni a magyarországi anyakönyvvezető előtt, kell egy fénymásolat az iratról és ha nem magyar nyelven van kiállítva, akkor fordítás is, de mivel még joggyakorlati félreértések vannak ezért a legtöbb magyarországi Anyakönyvi Hivatal munkatársai nem kérik a felmenőt igazoló okmányok (születési bizonyítvány, elhalálozási bizonyítvány) hitelesített fordítását.

Emellett kell egy magyar nyelven, saját kézzel írt önéletrajz (18 éven felülieknek, aláírva, keltezve), illetve a 18 éven aluli gyerekek születési anyakönyvi kivonata (eredeti, fénymásolat és fordítás) és egy darab 3x4-es méretű igazolványkép (ha valaki magyarországi lakhelybejelentéssel rendelkezik, akkor két darab igazolványkép).

Továbbá, ha a kérelmező igényli, akkor benyújthatja a névmódosítási kérelmet is (az űrlapot a magyarországi anyakönyvvezető előtt kell aláírni). Minden kérvényezőnél legyen érvényes útlevele, személyazonossági igazolvány, vagy tartózkodási jogot igazoló okmány, mert ezekkel az iratokkal igazolják magukat a magyarországi hivatalokban. A személyigazoló okmányokat csak fel kell mutatni, nem kell leadni azokat.

Megjegyzések

A honosítási, visszahonosítási kérelem családi kérelem. A házastársak, és a 14–18 év közötti gyerekek egyszerre jelentkezzenek (14 év alatti gyerekek esetében a szülők is eljárhatnak). A családhoz tartozó 18 év feletti gyerekek külön állampolgársági kérelmet töltenek ki, csakúgy mint az egyedülállók. Az űrlapok és az űrlapok kitöltési útmutatói letölthetők a www.allampolgarsag.gov.hu honlapról.

FELHÍVÁS

AZOK A HEGYKÖZCSATÁR KÖZSÉG LAKOSAI AKIK ÉLNI SZERETNÉNEK A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁG MEGSZERZÉSÉVEL, BIZALOMMAL FORDÚLHATNAK A HEGYKÖZCSATÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL JOGTANÁCSOSÁHOZ BOTHÁZY NÁNDOR JOGÁSZHOZ, AKI FONTOS SEGÍTSÉGET ÉS INFORMÁCIÓT NYÚJT A KÉRELMEZŐKNEK TELJESEN INGYEN. BOTHÁZY NÁNDORNÁL KAPHATÓK AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁG MEGSZERZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES FORMANYOMTATVÁNYOK IS. UGYAN ITT NAGY SÁNDOR INGYEN ELKÉSZÍTI A SZÜKSÉGES FÉNYKÉPEKET. ÉLJENEK A LEHETŐSÉGGEL, A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁG MEGSZERZÉSÉVEL ÉRZELMI OKOKBÓL IS, DE EZZEL A MAGYAR ÁLLAM LEHETŐSÉGET NYÚJT AZ EGYSÉGES MAGYAR NEMZET MEGALKOTÁSÁHOZ. A MÁR KITÖLTÖTT FORMANYOMTATVÁNYOKAT ÉS AZ ÍGY ELKÉSZÜLT DOKUMENTÁCIÓT LEADHATJÁK DERECSKE VÁROS ANYAKÖNYVI HIVATALÁBAN MINDEN SZERDÁN. SZERVEZETT CSOPORTOKBAN TÖRTÉNIK AZ ÁTUTAZÁS EZÉRT A FELÍRATKOZÁST MOLNÁR ETELKA SZOCIÁLIS REFERENSNÉL TEHETIK MEG.

Megkönnyítették a válást

A tavaly október 25-én elfogadott 202. számú törvény több lehetőséget is biztosít a házaspárok részére abban az esetben, ha mindkét fél egyetért a válással, és nincsenek kiskorú gyermekek a családban: a házasság felbontásának kimondása bírósági úton, vagy az anyakönyvvezető, illetve a közjegyző által abban a helységben, ahol a frigy létrejött, vagy az utolsó közös lakás található.

Ebben az esetben az anyakönyvvezető mindkét fél beleegyezésével kimondhatja a válást, és egy válási igazolást bocsát ki. Az ehhez szükséges adatok a következők: válási típuskérvény, a házastársak születési bizonyítványa és házasságlevele eredeti példányban és másolatban, a személyazonosságot igazoló dokumentumok eredetije és másolata.

Abban az esetben, ha a kérvényben jelzett lakhely nem azonos a személyazonossági iratokban feltüntetettrel, a feleknek erre vonatkozó közjegyzői nyilatkozatot kell felmutatniuk. A személyazonossági iratok érvényesek kell legyenek mind a kérvény benyújtásának, mind a válási igazolás kibocsátásának napján.

Ha valamelyik házastárs nem tud románul, arra köteles, hogy egy engedélyezett tolmácshoz forduljon, aki jelen kell legyen a válás igénylésénél, a siketnéma házastársaknak pedig engedéllyel rendelkező jeltolmácsot kell igényelniük.

Külföldi állampolgárok esetében a születési bizonyítványok eleget kell tegyenek a nemzetközi normáknak, illetve a Románia és az illető ország között megkötött kétoldalú egyezményeknek.

Megjegyzendő: gondnokság alatt álló házastárs nem kérvényezheti a házasság felbontását mindkét fél beleegyezésével a kompetens anyakönyvi hivatalnál.

Ha a felek nem tudnak megegyezni abban, hogy milyen családnevet viseljenek a válás után, a kijelölt anyakönyvvezető elutasítja a válási kérvényt, és arra kéri az érintetteket, hogy forduljanak bírósághoz.

FELHÍVJUK KÖZSÉGÜNK SZŐLŐ TERMELŐIT, HOGY AZ IDÉN, MÁRCIUS 12-ÉN MEGRENDEZZÜK A SZŐLŐSGAZDÁK TALÁLKOZÓJÁT, AMELYRE SZERETETTEL VÁRJUK AZOKAT A SZŐLŐSGAZDÁKAT AKIK EDDIG IS RÉSZT VETTEK AZ ELMÚLT ÉVEKBEN MEGRENDEZETT HEGYKÖZI BORVERSENYEKEN.

Immár VI. alkalommal rendezték meg Hegyközcsatárban 2010 február 28-án a Borversenyt, amelynek célja a Hegyközcsatár és Hegyközpályi községekben élő szőlősgazdák borainak bemutatása és megmérettetése.

AMINT A KÉPEN LÁTHATÓ A ZSÜRI ELÉ KERÜLT BOROKAT SZÉP MAGYAR NÉPVISELETBE ÖLTÖZÖTT FIATAL LÁNYOK SZOLGÁLTÁK FEL.
REMÉLJÜK ÍGY LESZ EZ AZ IDÉN IS!

HASZNOS TUDNIVALÓK

KÖZELEDIK A TAVASZ, HAMAROSAN ELJÖN A VETÉS IDEJE, JÓ HA TUDJUK VÁSÁRLÁSKOR, MIBŐL MENNYIT VÚSÚROLJUNK, ESETLEG MI AZ OPTIMÁLIS VETÉSI IDŐ, VAGY EGYES VETŐMAGNAK MENNYI A CSIRÁZÁSI IDEJE

ELNEVEZÉS	GRAM/ DARAB	CSIRÁZÁSI IDŐ/NAP	OPTIMÁLIS VETÉSI IDŐ
káposzta	250-300	6-7	Korai-02.15-03.15 Őszi- 04.15-05.01
Karalábé	250-350	4-6	Korai-02.15-03.15 Őszi- 04.15-05.01
spenót	70-100	5-6	15.09-12.01 03.01-04.15
saláta	800-1300	6-12	15.09-12.01 03.01-04.15
sárgarépa	500-520	14-21	03.01-05.15
petrezselyem	700-800	18-25	03.01-05.15, 11
zeller	2000-2500	15-20	02.15-03.01
cékla	40-60	4-7	04.15-05.01
Retek	100-110	6-8	03.01-04.15, 08.15-09.15
hagyma	200-250	12-15	11.15-12.01 03.01-03.15
uborka	30-60	5-6	04.15-05.15 06.20-07.15
sárgadinnye	20-30	5-8	04.10-05.10
görögdinnye	10-30	8-10	04.10-05.10
paradicsom	200-300	10-14	Korai- 02.01-02.15 Kései- 03.15-03.20
paprika	150-180	15-20	02.15-03.01
padlizsán	200-300	10-16	02.15-03.01
borsó	3-5	5-8	03.01-04.15 06.20-07-15
paszuly	2-7	4-8	04.15-05.15 06.20-07.15

FERTŐZŐ GYERMEKBETEGSÉGEK

KANYARÓ (MORBILLI)

Erősen ragályos gyermekbetegség, a fertőzés közvetlen érintkezés vagy a betegek által kilélegzett kórokozókkal telített levegő által terjed. A világ egyik legelterjedtebb betegsége, bár a létező védőoltással lényegesen csökkentették a betegséget, valamint a szövődmények számát. A legtöbb beteg teljesen felépül, de bizonyos esetekben szövődmények léphetnek fel, légúti fertőzések, tüdőgyulladás vagy középfülgyulladás. A kanyaró felszámolására új reményekkel kecsegtetnek a jobb minőségű, hőállóbb és tartósabb védekezést biztosító új oltóanyagok. Az ún. kétdózisú stratégia lényege pedig az, hogy a második oltásnak nem a "kihunyó" stratégia feléléstése a célja, hanem - amennyiben az első oltás valamiért elmaradt a tartós védettség biztosítása.

Ez a módszer terjedt el egyébként egész Európában, 14 hónapos korban oltják a gyermekeket ellene, egyéves korukig általában védettséget élveznek, amelyet az anyjuk révén szereztek. 95%-ban hatékony védelmet biztosítanak

A kanyarónak a fiatalabb szülők - de az ifjabb orvosok is - alig ismerik a tüneteit. Pedig nem is oly rég még rengeteg magas lázú, bedagadt szemű, jellegzetes kiütésű gyermek nyomta az ágyat. A kötelező kanyaró elleni oltás óta alig regisztrálnak nálunk friss megbetegedést. Ám a világstatisztikák nem ennyire örvendetesek.

Tüneteiben barnás-rózsaszín, enyhén kiemelkedő kiütések jelennek meg a fülek mögött, mely a betegség negyedik napján az egész testre kiterjed. Száraz köhögéssel kezdődik a kiütések megjelenése előtt pár nappal. A szem fájó, vörös vagy elnehezült. A gyermek bágyadt, rosszul érzi magát, Koplik-féle fehér foltok jelennek meg az orcák belsején.

A betegség lappangási ideje 12 nap, de előfordulhat, hogy 10-15 napig is elhúzódhat. A legtöbb esetben kanyaró esetében az ágyban fekvés az egyik terápiás mód. Mindaddig míg lázas a beteg, pihentetni kell a gyermeket. Ha szükséges előírt mennyiségben lázcsillapítót adjunk neki.

Azonnal orvoshoz kell fordulni, amint észleljük a kanyaró tüneteit gyermekünkön, hogy az orvos az esetleges szövődményeket kizárhassa. Ezeket antibiotikummal kezeli az majd. A kanyaróból történő felgyógyulás rendszerint teljes. A kanyaró tünetei 7-14 nappal a fertőzés után kezdődnek. A fertőzött személyben először láz, nátha, torokfájás, elfolyt köhögés és a szemek belövelltsége jelentkezik. Kettő- négy nappal később kicsi fehér foltok jelennek meg a szájon. Az enyhén viszkető kiütések a tünetek megjelenését követő harmadik- ötödik napon jelentkeznek. A kiütések a fülek előtt és alatt és a nyak oldalán kezdődnek, szabálytalan, lapos, vörös mezők formájában, amelyek még tovább nőnek. A bárányhimlő fertőző, jellegzetes viszkető kiütéseket okozó vírusbetegség, melynek során csoportokban kicsiny, lapos vagy kiemelkedő foltok, majd folyadéktartalmú hólyagok és pörkők jelennek meg. A tünetek a fertőzés után 10-21 nappal jelentkeznek.

Tíz év feletti gyermekekben az első tünetek az enyhe fejfájás, alacsony láz és rossz közérzet. Fiatalabb gyermekekben ezek a kezdeti tünetek általában nem jelentkeznek. Kb. 24-36 órával az első tünetek megjelenése után kicsiny, sima, vörös foltos kiütések jelennek meg. A rózsahimlő fertőző, enyhe tünetekkel, így ízületi fájdalommal és kiütésekkel járó vírusos megbetegedés. A tünetek kb. a 14-21 nappal a fertőzés után kezdődnek. Gyermekekben a betegség egy-öt napos enyhe rosszulléttel, a nyak és a tarkótáj nyirokcsomóinak duzzadásával és esetleg ízületi fájdalmakkal kezdődik. A torok nem fájdalmas, de a betegség elején vörös lesz. Ezek a kezdeti tünetek esetleg nagyon enyhék vagy egyáltalán meg sem jelennek serdülőkben és felnőttekben. A kiütések az arcon és a nyakon is kialakulhatnak, majd gyorsan terjednek a törzsre, a karokra és a lábakra.

A BIHAR MEGYEI CRISANA KATASZTRÓFAVÉDELMI FELÜGYELŐSÉG, LAKOSSÁG-FELKÉSZÍTŐ SZAKOSZTÁLY ISMERTETŐJE

A cigaretta

- Soha ne dohányozzon az ágyban. Használjon megfelelő hamutartót - soha ne dobja a csikket a szemétesbe.
- Ellenőrizze, hogy a hamutartó nem borulhat-e fel, és hogy nem gyúlékony anyagból készült.
- Soha ne hagyjuk a cigarettát, szivart vagy pipát őrizetlenül égve. Ezek leeshetnek, és tüzet okozhatnak.
- Legyen óvatos, ha dohányzik, ha fáradt, orvosi kezelés alatt áll, vagy ittas állapotban van. Mert elaludhat és felgyúlhat az ágy vagy a kanapé.
- Oltsa el a cigarettát ha álmoság

vesz erőt önön.

- A gyufát és öngyújtót tartsa távol gyermekektől .

A konyhában. A biztonságos főzés

- ha főzés közben el kell hagynunk a konyhát, tegyük meg a szükséges biztonságos intézkedéseket, tegyük kisebb lángra a gáztűzhelyt, vagy oltuk el.
- Győződjünk meg róla, hogy az edény fogantyúi nem jön ki nehogy a forró étel ránk boruljon a tűzhelyről való levételkor
- Legyen óvatos, ne viseljen bő ruhát - azok könnyen meggyulladhatnak
- A konyhai törölköt ne tartsuk közel a tűzhelyhez és főzőlaphoz.
- a szikrával való gázgyújtás biztonságosabb, mint gyufával vagy öngyújtóval mivel ezek nem nyílt lángok.
- Alaposan ellenőrizzük, hogy elzártuk-e a gáz tűzhelyet főzés után.

Ne hagyja gyermekeit egyedül a konyhában, főleg ha forró étel van a tűzhelyen. A gyufát vagy öngyújtókat tartsa biztonságos helyen, hogy a gyerekek ne tudjanak hozzá férni.

Vigyázzunk a kapcsolók és elektromos alkatrészekre

- Tartsuk távol az elektromos berendezéseket (kábelek és készülékek) a víztől.
- Ellenőrizze, hogy a elektromos készülékek, kenyérpírtók távol vannak-e a függönytől vagy a konyhai papírtöröltől.
- Tartsuk tisztán a sütőket, főzőlapokat tiszta és működőképes állapotban, mivel a zsírlerakódás könnyen begyűlhat.

Forró olajban való sütés

- Legyen óvatos, ha főzés forró olajban való sütéskor mivel ez könnyen lángra lobbanhat.
- Ellenőrizze, hogy a forró olajba való sütés előtt a az élelmiszer lecsepegett-e mivel könnyen kifröccsen
- Ha olaj kezd füstölni - túl meleg. Kapcsolja ki a tűzhelyet, és hagyjuk kihűlni.

Mi a teendő, ha egy edényben kigyullad a forró olaj?

- Ne kockáztasson. Kapcsolja ki a tűzhelyet, ha az nem jár kockázattal.. Soha ne öntsünk rá vizet.
- a nagy tüzet ne próbálja ön eloltani. Menjen biztonságos helyre és hívja a 112-es telefonszámot.

FORRÁS : www.isubihor.rdsor.ro

NÉPSZOKÁSOK

FEBRUÁR - Böjtélő hava

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony

Ezen a napon (a római katolikus egyház) Szűz Mária megtisztulására emlékeznek. A templomok körül körmenetet tartottak, és közben zsoltárokat énekeltek. Nagyon fontos dolog volt a gyertyaszentelés. A szentelt gyertya Krisztus jelképe. Úgy tartották a gyertya megvédi a gonosz szellemektől a csecsemőket, a betegeket, a halottakat. Nagyobb ünnepeken is meggyújtották a szentelt gyertyákat. Ehhez a naphoz kapcsolódik az a hiedelem is, miszerint ha ezen a napon kisüt a nap, és a medve meglátja az árnyékát, akkor visszamegy, és még negyven napig tart a tél.

Február 3. Balázs napja

Szent Balázs püspök nevéhez fűződik a balázsolás. Ilyenkor a pap a gyermek álla alá két gyertyát tesz keresztbe és imát mond. A népi hiedelem szerint ez jó a torok fájás ellen. A legenda szerint ugyanis Balázs püspök megmentett egy fiút akinek halszájka akadt a torkán, és a fiú anyja hálából ételt és gyertyát adott neki. Ezen a napon az iskoláskorú gyermekek úgynevezett "balázsjárás" keretében házról házra járnak, adományokat gyűjtenek. A "balázsjárás" Magyarország mellett leginkább cseh, morva és szlovák területen terjedt el.

Február 14. Bálint napja

Bálint napján ha hideg, száraz az idő, akkor jó lesz a termés. Az ország különböző részein más-más hiedelem kötődik ehhez a naphoz.

Február 16. Julianna napja

Julianna ókeresztény vértanú volt. Ezen a napon általában esik a hó, és ettől az időjárás enyhülését várják.

Február 19. Zsuzsanna napja

Zsuzsannát hamis vád alapján házasságtöréssel vádolták. Ehhez kapcsolódik a "Zsuzsanna-játék", mely több szereplős népi játék, és amelyben Zsuzsanna történetét játsszák el. A népi hiedelem szerint ha ezen a napon megszólal a pacsirta akkor közel a tavasz.

Február 22. Üszögös Szent Péter napja

félreértés alapja az üszögös. Az üszkössége változott üszögössé. Ezen a napon nem végeznek semmilyen munkát, mert a hiedelem szerint szerencsétlen nap, és minden amibe belefognak üszkös lesz.

Február 24. Mátyás napja

Mátyás napján nagyon hideg van. Erre utal a következő népi szólás: "Ha Mátyás jeget talál, akkor töri, ha nem talál, akkor csinál."

Farsang

A farsang január 6.-tól (vízkereszt napjától) a húsvét előtti negyedik napig, húshagyókeddig tart. A farsangi szokásokról a korai évszázadokra vonatkozóan nincs elég ismeretünk. A mulatozások fő időszaka a 15-16. századra tehető. Különösen nagy mulatságokat rendeztek Mátyás király udvarában. A farsangi időszakban az emberek maszkokat, álarcokat öltöttek magukra, és különböző dramatikus játékokat is bemutattak. Legkedveltebb figurák voltak a koldus, betyár, menyasszony, katona stb. A farsangot bőséges evés-ivás, játékoság, táncolás jellemezte. Gyakori volt a három napig tartó bálozás. Fontos szerepet játszott a farsangi-bál a párválasztásban. A farsang jellegzetes étele a fánk és a rétes. Úgy tartották, hogy a fánknak mágikus ereje van. A sok étel fogyasztásától a következő év bőségét remélték.

ISMERJÜK MEG KÖZSÉGÜNK TELEPÜLÉSEINEK TÖRTÉNELMÉT — SOROZAT

HEGYKÖZCSATÁR - CETARIU

Fekvése:

A Réz-hegységhez NY-ról csatlakozó Hegyköz dombvidék DNY-i részében, a tszf. 211 m-en fekszik, kis patakja D,DNY-ra tartva a falu alatt a Kösmő (Tábor) patak jobb oldalába fut, ez előbb NY-ra, majd É-ra folyik és Paptamási felett a Berettyó bal oldalába ömlik.

É-ra a Morcó, mögötte a Nagy-Latabár erdő, ÉK-re a Kis-Latabár erdő, K-re a Bihari (Uradalmi) erdő nevű határrészek húzódnak, ez utóbbin az Ágoston tető (249- 2,6) emelkedik, DDK-re a Hajnal hegy (196- 1), körülötte a Csipkés nevű határrésszel, DNY-ra a Nagyrét nevű határrész kerül el, NY-ra az Órhegy (214- 2,9), közelebb a Nagy hegy (227- 1,6), és az Órhegytető nevű dombvidéki határrész (200-230 m közötti magaslatokkal), ÉNY-ra a Hegyalja nevű határrész húzódik.

Települések:

ÉK-re Hegyköztöttelek (3,8- 3), D-re Hegyközújlak (3,8- 2,6), DNY-ra Hegyközpályi (4,9- 4,2), ÉNY-ra Hegyközkovácsi (6,4 ill. 9,3- 5,2).

Telepek 1913-ban:

Latabárpuszta, Nagyhegypuszta

Telepek 1944-ben:

Kismező, Nagyhegypuszta

Nevei:

1208 - Villa Satar, 1213 - Villa Catar, 1291-94 – Scathar, 1294 – Chatar, 1335 - sacerdos de villa Thatar, 1587 – Chyathar, 1588 – Chiatthar, 1599 - Chyatarh, Chiatar, 1647 – Csatári, 1692 – Csatár, 1829 - oppidum episcopale Csatár, 1851 – Csatár, 1913 - Hegyközcsatár

Statisztika:

1880: Bihar megye, szalárdi járás, ház 272, lakos 1153

Anyanyelv - 1092 magyar, 13 szlovák, 6 román, 2 német, 40 egyéb

Vallás - 922 ref, 166 rka, 42 izr, 13 gka, 8 gk, 2 egyéb

1910: Bihar vármegye, szalárdi j., ház 332, terület 5705 kh., lakos 1567

Anyanyelv - 1554 magyar, 11 román, 2 szlovák

Vallás - 1154 ref, 345 rka, 38 gka, 15 izr, 8 gk, 7 egyéb

1930: Jud. Bihor, plasa Sălard, lakos 1540

Nemzetiség - 1502 magyar, 27 román, 7 zsidó, 2 szlovák (cseh), 2 egyéb;

Anyanyelv - 1510 magyar, 26 román, 2 szlovák (cseh), 2 egyéb;

Vallás - 1093 ref, 389 rka, 17 bapt, 14 gk, 14 gka, 7 izr, 2 unit, 1 adv, 3 egyéb;

1944: Bihar vármegye, szalárdi járás, ház - 413, terület - 5705 kh., lakos – 1479;

Nemzetiség - 1462 magyar, 16 román, 1 szlovák;

Anyanyelv - 1474 magyar, 5 román;

Vallás - 1002 ref, 422 rka, 21 gka, 17 bapt, 15 gk, 2 unit;

Története:

Megnevezése többek között: Villa Satar, Villa Catar, Chatar, Thatar, Csatár, Hegyközcsatár;

Ósi, szabados község, mely már a XIII. században, az Árpádok korában is létezett. Csatár, 1344-ben már a váradi püspökség birtoka volt és a püspök lovas nemesei, a csatárok lakták, elnevezése is innen származik. A püspöki lovas nemesek késő ivadékai, a Szeles, Bihari, Bereczki, Győri, Hegedüs stb. nemzetségek melyeket majd a XVI. század végén említenek.

Várad püspökeinek gondoskodása alatt úgy maga a község, mint egyháza félreeső helyzetéhez képest előnyösen kifejlődött: papja a XIII. század végével egy fertő ezüst szeretetadományt szokott beszolgáltatni, Jakab lelkésze pedig az 1332–1337-iki tizedszedés idején hol hús, hol tizenhat garast fizetett évenként.

A püspök s a káptalan fegyveresei nem zsoldosok voltak, hanem egyházi nemesek, akiket a püspök és a káptalan saját jobbágyaik közül emeltek ki. Földjeiket, mint azt az ország többi nemesei is, örökösödési joggal birtokolták és a fegyverviselésen kívül más szolgálattal nem tartoztak a püspökség felé. Ilyen nemesek szolgálták a püspököt Biharon, Püspökiben, Csatáron és a püspökség egyéb birtokain is.

1484-ben viszont már a Zólyomiaknak s ezekkel való atyafiságok révén a Makófalviaknak is van itt birtokuk. Az albisi Zólyomi család, egyik tagja személy szerint Zólyomi Dávid (zólyomi ispán -1417) 1488-tól Csatár település nagytekintélyű földesura.

A település egyházának egyik oltára a Tízezer vértanú tiszteletére volt szentelve s külön javadalommal rendelkezett, amit Perényi Ferenc püspök 1525-ben még gazdagabbá tett, hozzá csatolva egy házat, mely Balogh Sebestyén halálával üresen maradt. Az oltárigazgatóság oltárigazgató létét is feltételezte, így Csatárban ekkor legalább két egyházi férfi működött a vallásosság s a népnevelés terén.

A faluhoz tartozó Lathabár puszta helyén a középkorban, IV. László (1262-1290) idején, még egyházas helység feküdt és Miklós vajda birtokolta, akitől később a települést elkobozták. Ekkor kerül a település a váradi püspök birtokába és ott is marad 1557-ig. 1576-ban Konczos Pál nevű bíróját is megemlítik. Pusztulásának ideje ismeretlen.

Az 1552-ben és az azt követő években keletkezett adóterheket is a papság viselte, ennek következtében az egyházi birtokok szintén bele kerültek az adókönyvekbe, így a püspökség összes birtokairól hű és teljes kép maradt miszerint:

Ebben az időben az egyházi birtokok része volt Csatár 61 telekkel, Latabár 32 telekkel (melyhez a Chartularium szerint joga volt a káptalannak, de a püspök birtokolta) és Tóttelek is a maga 15 telkével.

1563-ban Nopsiczi Varkocs Tamás bihari főispán a Zólyomiak tulajdonát képező birtokokra, közöttük Csatárra is adományt nyert.

Miután Baranyi Mihály nemes ifjú Debrecen város főbírójának leányát, Vígkedvü Annát vette feleségül 1691-ben új címeres nemes levelet és ugyanezen évben Csatár helységben nemesi kúriát és több szőlőre nyert királyi adományt kapott. A család tagjai közül számosan viseltek közhivatalt. Mihály 1688–89 Bihar vármegye II. alispánja; ennek fia, Mihály Debrecen város főbírója (1724–35);

Összeállította és a kutató munkát végezte: Orendt Mihály

ÉRTESÍTÉSEK—FELHÍVÁSOK

- Felkérjük mind azokat akik még nem egyenlítették ki a 2010-es adó és illetékeket, illetve szeretnék kiegyenlíteni 2011-es adóikat, tegyék meg munkanapokon a Polgármesteri Hivatal pénztáránál 8—15 óra között.

- Ugyancsak a Polgármesteri Hivatal pénztárába lehet befizetni a vízdíjat mindazok számára akiknél már leolvasták a Vízmű munkatársai a vízóra állását, de a fogyasztó is leolvashatja és a vízóráról leolvasott értéket feljegyezve a pénztárnál kiegyenlíthet, annak ellenértékét, 2,50 lej köbméterenként. Aki engedély nélkül használja a vizet az 100 köbméter víz ellenértékére büntethető

- A Polgármesteri Hivatal szolgáltató egysége a lakosság rendelkezésére áll különböző munkálatok elvégzésére: szállítás, kibérelhető az erdőre, szántás, fűnyírás, bozóttakarítás, épületek lebontása és a romok eltakarítása stb.

-A törvényes előírások értelmében felkérjük községünk lakosait tegyenek eleget ezen előírásoknak és jelenjenek meg a Polgármesteri Hivatal Mezőgazdasági osztályán és tegyék meg az év eleji kötelező mezőgazdasági nyilatkozatot, még akkor is, ha nem volt semmilyen változás az elmúlt évben, ha volt eladás, vásárlás, akkor hozzák magukkal az erről megkötött szerződést. Ezen kötelezettség elmulasztása bírságot eredményezhet.

REKLÁM—APRÓHÍRDETÉS

A SC. CARNE PROASPĂTĂ SRL. MINDEN HÉTEN CSÜTÖRTÖKÖN REGGELTŐL A KÖZPONTBAN MOZGÓ HENTESÜZLETÉBŐL KÍNÁLJA FRISS DISZNÓ, SZÁRNYAS ÉS SZARVASMARHA HÜSTERMÉKEIT KONKURENCIA NÉLKÜLI ÁRAKKAL, HISZEN NÁLUNK MINDEN TERMÉK OLCSÓBB MINT MÁS HASONLÓ HENTESÜZLETEKBEN, ÚGY MINT: COMB, OLDALAS, TARJA, KARAJ, SZALONA, KÁJZER, SZEDELÉK (PÖRKÖLTNEK, DARÁLNI, GULYÁSNAK), FRISS KOLBÁSZ 13,40 LEI/KG, HÚRKA 8,20/KG, ZSÍRNAK

VALÓ(SZALONA) 5 LEJ/KG.

- ILLYÉS SÁNDORNÁL KAPHATÓ MINDEN TIPUSÚ NAGYKÜLTÚRÁBA VALÓ VETŐMAG ÉS NÖVÉNYVÉDŐSZEREK. ÉRDEKLŐDNI: HEGYKÖZCSATÁR, KIS UTCA 386 SZÁM ALATT LEHET.

TISZTELT HEGYKÖZCSATÁR KÖZSÉG LAKOSAI!

TISZTELETTEL FELKÉRJÜK AZON MUNKAVÁLLALÓKAT(ALKALMAZOTTAKAT) AKIK AZ ELMÚLT ESZTENDŐBEN, 2010-BEN VALAHOL MUNKAVISZONYBAN VOLTAK ÉS A JÖVEDELMÜK UTÁN ADÓZTAK, MOST VISSZAIGÉNYELHETIK AZ ADÓ 2%-ÁT ÉS ODAADHATJÁK AZ EGYHÁZAKNAK, EGYESÜLETEKNEK, ALAPÍTVÁNYOKNAK VAGY BÁRMELY NONPROFIT TEVÉKENYSÉGŰ CIVIL SZERVEZETNEK. TEGYÉK MEG, HISZEN EZT MÁR AZ ÁLLAM ÚGY IS ELVETTE ÖNÖKTŐL, DE VAN RÁ TÖRVÉNYES KERET, HOGY EZT A 2%-OT VISSZAIGÉNYELHESSÉK. EZ NEM SOK, DE SOK KICSI SOKRA MEGY. A FORMANYOMTATVÁNYOKAT A REFORMÁTUS PARÓKIÁKON IS IGÉNYELHETIK, CSAK A SZEMÉLYI IGAZOLVÁNY SZÜKSÉGES AZ EGY PERCET IGÉNYBE VEVŐ KITÖLTÉSHEZ. KÖSZÖNJÜK JÓSZÁNDÉKÚ ADOMÁNYUKAT.

HUMOR SAROK

Egy nő rossz számot tárcsáz.

Egy másik nő veszi fel.

– Halló, jó estét kívánok, Bélát keresem!

– Nem tudom adni, éppen zuhanyozik.

Ki keresi?

– A barátnője vagyok, később újra telefonálok!

Fél óra múlva újra telefonál, ekkor egy férfi veszi fel:

– Halló, jó estét kívánok, Bélát keresem.

– Én vagyok az! – feleli szipogva a ház ura.

– De hát maga nem a barátom!

– Ezt magyarázom én is félórája az asszonyinak...

– Szomszédasszony, a maga férje olyan, mint egy focilabda.

– No?

– Minden este a kapuban találok, berúgva...

Piroska elmegy a jósnőhöz:

– Két férfi is szerelmes belém.

Melyik lesz közülük a szerencsés?

– Józsi fogja feleségül venni,

Béla lesz a szerencsés.

Mi az, ami holtában is percenként 4-5-öt fordul???

Grill csirke...

- Mi az abszolút lehetetlen ?

- ???

- Hepehupás úton egymás után két hepe..

Mi az? Feldobod és sose látod többé?

A talpad.

Feldobják: anyós, és nem esik le, mi az?

Ritka nagy szerencse...

Kicsi, piros és a sarokban van. Mi az?

- ???

- Ribizli büntetésben.

Mi az abszolút hideg?

Amikor a medvék szivatóval indulnak.

- Mi az? Feldobják: csavar, leesik: helikopter?

- MacGyver a tetőn!

Mi az ? Feldobod semmi, leesik kolbász ?

Román népmese.

- Mi az? Kicsi, sárga és a fűben kúszik?

Kis kínai aknát keres.

- Mi az? Kicsi, sárga és repül?

- A kis kínai megtalálta az aknát.

Ki az abszolút magas ?

Akinek a hideg csak úgy tud végigfutni a hátán, hogy közben megáll pihenni.

Mi az abszolút butaság ?

Amikor a hajóskapitány leszól a fűtőnek, görbe fát tégy a tűzre, mert fordulunk.

Mire a fűtő visszakérdez, hogy jobbra vagy balra?

Mi az abszolút felesleges kérdés?

Az aludtjéjtől megkérdezni, mit álmódott.

Melyek a nő ideális méretei?

- ?

- 90/60/42

- ?

- 90 éves, 60 milliója van és 42 fokos láza

Áll a rendőr a kapuja előtt, látja, hogy arra megy az anyósa biciklivel.

- Hová megy, mama?

- A temetőbe.

- És ki hozza vissza a biciklit?

Két rendőr járőrszolgálat után a pihenőben:

-Te Józsi, én nem érzem a lábamat!

-Akkor szagold az enyémet!

Mi az, csikos és indexel?

Az Aquafresh megelőzi a fogszuvasodást.

Távíratozik a szóke a férjének:

"Szép, egészséges fiút szültem. Stop. Hála az úrnak. Stop. Aki felettünk lakik. Stop.

- Én az apám mesterségét folytatom.

- Miért, mi az apád?

- Munkanélküli.

Másnaposan ül a férj a reggeliző asztalnál.

- Csak azt tudnám, - mondja a feleség - hogy hol voltál tegnap éjjel olyan sokáig!

- Azt én is szeretném tudni...

- Az én feleségem minden hobbymat helyteleníti.

- Az én nejem meg inkább támogatja.

- És mi a maga hobbyja?

- Bevásárlás, mosogatás, takarítás...

Egy fiatalasszony elmegy az orvoshoz, mert fájdalmi vannak.

- Doktor úr, ugye ezek a fájdalmak a vesétől származnak? - kérdezi a hölgy vizsgálat közben.

- Igen - felel az orvos szórakozottan -, vagy a **hit**-vesétől, de inkább a **ked**-vesétől.

EGY KIS IRODALOM

Húzza ki az itt felsorolt irodalmi fogalmak nevét az ábrából, melyek nyolc irányban rejtőznek. Helyes megfejtés esetén egy újabb irodalmi fogalom nevét kapja megfejtésül.

H	A												E	E	
P	R	O	L	Ó	G	U	S	S	U	G	O	L	I	P	E
	S	É	K	E	R	E	S	Z	T	R	Í	M	I	I	
	P	Y	Z	O	P	B	U	K	O	L	I	K	A	Z	
	O	Ó	N	S	M	I	A	L	U	B	A	F	S	Ó	
E	E	I	C	É	S	É	S	Ő	S	K	Ó	Z	T	D	Z
L	T	C	C	Ö	G	E	D	Z	A	R	A	D	R	S	S
É	I	Á	E	Á	A	E	R	I	T	B	L	Á	A	U	O
G	C	R	L	P	K	N	R	S	A	O	M	T	G	T	T
I	A	E	É	E	O	Ó	I	D	A	A	L	Ó	É	Z	Í
A	D	T	V	V	G	S	V	C	N	I	L	A	D	S	M
	A	I	E	E	S	E	Z	N	R	A	D	E	I	E	
	L	L	L	A	R	M	N	A	I	E	L	E	A	P	
	L	L	L	S	K	A	R	D	A	L	T	A	M	A	
A	A	A	É	E	P	I	G	R	A	M	M	A	K	N	N
Y	B												A	I	

ALLEGÓRIA	ALLITERÁCIÓ	ANAPESZTUS	ARS POETICA	BALASSI-STRÓFA
BALLADA	BUKOLIKA	DIALÓGUS	DRÁMA	ELÉGIA
EPIGRAMMA	EPIKA	EPILÓGUS	EPISZTOLA	EPIZÓD
EPOSZ	ESSZÉ	FABULA	GICCS	IN MEDIAS RES
INVOKÁCIÓ	KALANDREGÉNY	KARDAL	KERESZTRÍM	KOMÉDIA
LEGENDA	LEVÉL	LÍRA	MÍTOSZ	NOVELLA
ÓDA	PROLÓGUS	SZABADVERS	TERCINA	TRAGÉDIA